

Kitabu cha Danieli - Nambari ishirini na tano

Ufunuo wa Kudidimia kwa Babeli: Sehemu ya kinabii kuanzia Nebukadneza hadi Belshaza

Jeff Pippenger
2023-12-20

Anguko la Belshaza katika sura ya tano lilikuwa limeashiriwa kwa mfano na anguko la Nebukadneza katika sura ya nne.

“Kwa mtawala wa mwisho wa Babeli—kama ilivyokuwa kwa wa kwanza wake kwa namna ya mfano—ilikuwa imetolewa hukumu ya Mwangalizi wa Kimungu: ‘Ee mfalme,... kwako imenenwa; Ufalme umeondoka kwako.’ Danieli 4:31.” Prophets and Kings, 533.

Nebukadneza anawakilisha mwanzo na Belshaza mwisho wa ufalme uliotawala kwa miaka sabini, na hivyo kuashiria utawala wa mnyama atokaye nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu (Marekani), ambaye alipaswa kutawala wakati kahaba wa Tiro (upapa) aliposahauliwa.

Na itakuwa siku ile, ya kwamba Tiro itasahauliwa kwa miaka sabini, sawasawa na siku za mfalme mmoja; baada ya mwisho wa miaka sabini Tiro itaimba kama kahaba. Isaya 23:15.

Kwa hiyo Nebuchadnezzar anawakilisha mwanzo wa Marekani, na Belshazzar anawakilisha mwisho wa Marekani. Nebuchadnezzar anawakilisha mwanzo wa pembe ya Warepublican na mwanzo wa pembe ya Waprotestanti. Belshazzar anawakilisha mwisho wa pembe za Warepublican na Waprotestanti.

Hukumu iliyomjia Nebukadneza ilikuwa “mara saba.” Hadithi ya Nebukadneza kuishi kama mnyama kwa siku elfu mbili mia tano na ishirini ilitumika na William Miller katika matumizi yake ya “mara saba” ya Mambo ya Walawi ishirini na sita, ingawa hakulishughulikia suala la elfu mbili mia tano na ishirini, linaloashiriwa katika hukumu ya Belshaza.

Na haya ndiyo maandishi yaliyoandikwa, MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN. Hii ndiyo tafsiri ya jambo hilo: MENE; Mungu amehesabu ufalme wako, na kuumaliza. TEKEL; Umewekwa katika mizani, ukaonekana umepunguka. PERES; Ufalme wako umegawanywa, ukapewa Wamedi na Waajemi. Danieli 5:25-28.

Zaidi ya tafsiri ambayo Danieli alioipa yale maandishi ya ajabu ukutani, maneno "mene" na "tekel" yanawakilisha kipimo cha uzito, na maneno hayo pia yanawakilisha thamani maalum ya sarafu (Kutoka 30:13, Ezekieli 45:12). "Mene" moja ni shekeli hamsini, au gera elfu moja. Kwa hiyo, "mene, mene" ni sawa na gera elfu mbili. "Tekel" moja ni gera ishirini. Kwa hiyo "mene, mene, tekel" ni sawa na gera elfu mbili na ishirini. "Upharsin" maana yake ni "kugawanya" na kwa hiyo ni nusu ya "mene," na inawakilisha gera mia tano. Zikiunganishwa zinawakilisha jumla ya elfu mbili mia tano na ishirini.

Rejea ya mwisho ya Dada White inaonyesha kwamba Belshazzar aliwakilishwa kwa mfano na Nebuchadnezzar, lakini hasa alisisitiza hukumu yao ya pamoja, na hukumu zote mbili zinawakilishwa kama ishara ya "nyakati saba" za Mambo ya Walawi ishirini na sita. Kuna istilahi chache ambazo Maandiko hutumia kuwakilisha "nyakati saba" za Mambo ya Walawi ishirini na sita. Yereimia huziita ghadhabu ya Mungu.

Jinsi alivyoifunika Bwana binti Sayuni kwa wingu katika hasira yake, na kutupilia chini kutoka mbinguni hata duniani uzuri wa Israeli, wala hakukumbuka kiti chake cha kuwekea miguu katika siku ya hasira yake! Bwana amemeza maskani zote za Yakobo, wala hakusikitika; ameziangusha kwa ghadhabu yake ngome za binti Yuda; amezishusha mpaka chini; ameutia unajisi ufalme wake na wakuu wake. Amekata katika hasira yake kali pembe yote ya Israeli; ameondoa mkono wake wa kuume mbele ya adui, naye amewaka juu ya Yakobo kama moto uwakao kwa miali, uulao pande zote. Ameupinda uta wake kama adui; amesimama na mkono wake wa kuume kama mtesi, na amewaua wote waliopendeza machoni katika hema la binti Sayuni; amemimina ghadhabu yake kama moto. Bwana amekuwa kama adui; amemeza Israeli, amemeza majumba yake yote ya kifalme; ameharibu ngome zake, naye ameongeza katika binti Yuda maombolezo na kilio. Naye ameiondoa kwa jeuri maskani yake, kana kwamba ya bustani; ameharibu mahali pake pa mkutano; Bwana amesababisha sikukuu zake za sherehe na sabato zisahaulike katika Sayuni, naye amemdharau mfalme na kuhani katika ukali wa hasira yake. Bwana ameutupa mbali madhabahu yake, amelichukia patakatifu pake, amezitia mikononi mwa adui kuta za majumba yake; wamefanya kelele katika nyumba ya Bwana, kama katika siku ya sikukuu kuu. Bwana amekusudia kuangamiza ukuta wa binti Sayuni; amenyosha kamba ya kupimia, wala hakurudisha mkono wake kutoka kuharibu; kwa hiyo akafanya boma na ukuta kuomboleza; vikadhoofika pamoja. Maombolezo 2:1-8.

Hasira ya Bwana imewasilishwa kama "ghadhabu ya hasira yake," na hasira yake ilitekelezwa juu ya ufalme wa kaskazini na ufalme wa kusini wa Israeli. Ndiyo maana kitabu cha Danieli kinataja "ghadhabu ya kwanza" na "ghadhabu ya mwisho." Yereimia anataja "kamba" ambayo Bwana "ameinyosha," alipoitekeleza hasira yake juu ya watu wake wateule. Kamba hiyo pia imetajwa katika kitabu cha Wafalme wa Pili.

Na Bwana akanena kwa mkono wa watumishi wake manabii, akisema, Kwa sababu Manase mfalme wa Yuda ametenda machukizo haya, naye ametenda uovu kuliko yote waliyoyatenda Waamori waliokuwa mbele yake, tena amewafanya Yuda watende dhambi kwa sanamu zake; kwa hiyo Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: Tazama, ninaleta mabaya makubwa juu ya Yerusalemu na Yuda, hata kila atakayesikia habari ya jambo hilo, masikio yake yote mawili yataasisimka. Nami nitanyosha juu ya Yerusalemu kamba ya Samaria, na timazi ya nyumba ya Ahabu; nami nitafuta Yerusalemu kama mtu afutavyo sahani, akiifuta na kuipindua chini juu. Nami nitawaacha waliosalia wa urithi wangu, nami nitawatia katika mikono ya adui zao; nao watakuwa mawindo na nyara kwa adui zao wote. 2 Wafalme 21:10-14.

“Kamba ya kupimia” ya ghadhabu ya Mungu, yaani zile “mara saba” alizozitaja Musa, ilinyoshwa kwanza juu ya ufalme wa kaskazini (nyumba ya Ahabu), kisha juu ya Yuda. Neno lingine la kibiblia kwa “mara saba” linalotokana na Mambo ya Walawi ishirini na sita ni neno “kutawanywa”.

Kisha nitatembea kinyume nanyi pia kwa ghadhabu; nami, naam mimi, nitawaadhibu mara saba kwa ajili ya dhambi zenu. Nanyi mtakula nyama ya wana wenu, na nyama ya binti zenu mtaila. Nitaangamiza mahali penu pa juu, na nitaangusha sanamu zenu, na nitaitupa mizoga yenu juu ya mizoga ya sanamu zenu, na nafsi yangu itawachukia. Nitaifanya miji yenu kuwa ukiwa, na nitaleta mahali penu patakatifu kuwa ukiwa, wala sitanusa harufu ya uvumba wenu wa kupendeza. Nitaifanya nchi kuwa ukiwa; na adui zenu wakaa ndani yake watahangaa juu yake. Nami nitawatawanya miongoni mwa mataifa, nami nitautoa upanga kuwafuatia; nayo nchi yenu itakuwa ukiwa, na miji yenu itakuwa magofu. Hapo ndipo nchi itafurahia sabato zake, siku zote itakapokuwa ukiwa, nanyi mkiwa katika nchi ya adui zenu; ndipo nchi itapumzika, na itafurahia sabato zake. Siku zote itakapokuwa ukiwa itapumzika; kwa kuwa haikupumzika katika sabato zenu, mlipokaa juu yake. Walawi 26:28-35.

Kutawanywa miongoni mwa mataifa kulitimia kwa Danieli alipochukuliwa kama mtumwa hadi Babeli, wakati wa utekwa wa Jehoiakimu. Kisha, Danieli alipokuwa katika "nchi ya maadui," nchi ilipumzika na kufurahia "sabato zake." Kitabu cha Mambo ya Nyakati wa Pili kinatuarifu kwamba kipindi hicho kilikuwa miaka sabini ya Yeremia, ambayo Danieli alikuja kuitambua katika sura ya tisa.

Na wale walioponyoka upanga aliwachukua mateka mpaka Babeli; ambako walikuwa watumishi wake na wa wanawe hadi enzi ya ufalme wa Uajemi; ili kutimiza neno la Bwana kwa kinywa cha Yeremia, hata nchi ipate kufurahia Sabato zake; kwa kuwa wakati wote ilipokuwa ukiwa ilishika sabato, ili kutimia miaka sabini. Basi katika mwaka wa kwanza wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili neno la Bwana lililonenwa kwa kinywa cha Yeremia litimizwe, Bwana akaamsha roho ya Koreshi mfalme wa Uajemi, akatoa tangazo katika ufalme wake wote, tena akaliandika, akisema, Hivi ndivyo asemavyo Koreshi mfalme wa Uajemi, Bwana Mungu wa mbinguni amenipa falme zote za dunia; naye ameniamuru nimjengee nyumba huko Yerusalemu, iliyoko Yuda. Ni nani aliye miongoni mwenu wa watu wake wote? Bwana Mungu wake awe pamoja naye, na apande. 2 Mambo ya Nyakati 36:20-23.

Neno "kutawanywa" ni ishara ya "nyakati saba." Hukumu ya Nebuchadnezzar ya "nyakati saba" za kuishi kama mnyama, ilikuwa mfano wa hukumu ya Belshazzar, kama ilivyowakilishwa na maneno ya fumbo ukutani, "mene, mene, tekeli upharsin." Hukumu ya Belshazzar iliwakilishwa na maandishi ya mkono yaliyolingana na elfu mbili mia tano na ishirini, idadi ileile ya siku ambazo Nebuchadnezzar aliishi kama mnyama, na idadi hiyo hiyo ya miaka inayowakilishwa na "nyakati saba" za Mambo ya Walawi ishirini na sita.

Hukumu ya Belshaza, ambayo iliashiriwa kwa mfano na hukumu ya Nebukadneza, iliwakilishwa kwa njia ya ishara na "mara saba," na hukumu zote mbili hizo ziliwakilisha "kuanguka kwa Babeli," ambalo ni ishara ya ujumbe wa malaika wa pili. Kuanguka kwa kwanza kwa Babeli kulikuwa wakati mnara wa Nimrodi uliangushwa.

Na dunia yote ilikuwa na lugha moja na usemi mmoja. Ikawa waliposafiri kutoka mashariki, walipata uwanda katika nchi ya Shinari; wakakaa huko. Wakaambiana, Haya, na tufanye matofali, tuyachome sawasawa. Wakawa na matofali badala ya mawe, na lami wakawa nayo kwa chokaa. Wakasema, Haya, na tujijengee mji na mnara, ambao kilele chake kifike

mbinguni; na tujifanyie jina, tusije tukatawanyika juu ya uso wa dunia yote. Bwana akashuka aione mji na mnara, ambao wana wa watu walikuwa wakijenga. Bwana akasema, Tazama, watu ni wamoja, na wote wana lugha moja; na haya ndiyo wanaloyaanza kufanya; na sasa hawatazuiliwa lolote walilokusudia kufanya. Haya, na tushuke, huko tuchanganye lugha yao, ili wasielewane maneno yao. Basi Bwana akawatawanya kutoka huko juu ya uso wa dunia yote; nao wakaacha kuujenga ule mji. Mwanzo 11:1-8.

Katika hukumu ya Babeli, ambayo ilikuwa hukumu ya Nimrodi, Bwana "aliwasambaza" waasi wa Nimrodi kote juu ya "uso wa dunia yote." Nimrodi na wenzake walijua uasi wao ungefanya wasambazwe, kwa kuwa walikuwa wamesema kwamba sababu ya kujenga mnara na mji ilikuwa "tujifanyie jina, tusije tukatawanyika juu ya uso wa dunia yote."

"Jina" kinabii ni ishara ya tabia. Tabia ambayo Nimrodi na washirika wake waliianzisha inawakilishwa na matendo yao, maana kwa matunda mtajua tabia. Tunda la uasi wa Nimrodi, na hivyo ishara ya tabia yake, lilikuwa ujenzi wa mnara na mji. "Mnara" ni ishara ya kanisa, na "mji" ni ishara ya dola. Jina la waasi wa Nimrodi, linalowakilisha tabia yao, lilikuwa muungano wa kanisa na dola, ambalo pia kimfano linawakilishwa kama picha ya mnyama.

Sehemu inayotambua anguko la Babeli ina usemi "go to" ukirudiwa mara tatu. La tatu ni wakati Mungu analeta hukumu ya kuchanganya lugha yao na kuwatawanya kotekote. "Go to" la kwanza lilikuwa maandalizi ya "go to" la pili, walipojenga mji wao na mnara wao. Walipokamilisha kazi yao katika historia ya tamko la pili la "go to," Mungu akashuka ili kuutazama kwa macho uasi wao. "Go to" la tatu lilikuwa hukumu, na "go to" la pili lilikuwa jaribio la dhahiri. "Go to" la kwanza linawakilisha kushindwa kwao kwa mara ya kwanza, na kinabii, mara tatu ambavyo "go to" limetajwa hutambulisha mchakato wa hatua tatu wa majaribio ya injili ya milele. Kuna habari nyingi zaidi katika ushuhuda wa uasi na anguko la Nimrodi, lakini tunaonyesha tu kwamba mara ya kwanza Babeli (Babel) ilianguka, alama ya "mara saba," kama inavyoakisiwa na "kutawanywa," inatambuliwa. Hukumu ya Nimrodi iliwakilishwa na kutawanywa, ya Nebukadneza na "mara saba" na ya Belshaza na "elfu mbili mia tano na ishirini".

Alama ya Alfa na Omega inaonyesha kwamba mstari wa unabii unaowakilishwa na sura ya nne na ya tano ni ujumbe wa mvua ya vuli wa malaika wa pili na wa Kilio cha Usiku wa Manane. Mstari huo unianza na anguko la Babeli linalowakilishwa na Nebukadneza, likitambulisha mwaka 1798, ambao ndipo Babeli ya kiroho (Upapa) ilianguka kwa mara ya kwanza. Kisha mwisho wa mstari, Babeli ya Belshaza inaanguka, ikitia alama mwanzo wa anguko la hatua kwa hatua la Babeli ya kiroho (Upapa tena), linaloanza katika mgogoro wa sheria ya Jumapili. Kuna mashahidi wawili wa anguko la Babeli mwanzoni mwa mstari na mashahidi wawili mwishoni mwa mstari. Mantiki ya kinabii inatambua alama ya yule Mkuu aliye Mwanzo na Mwisho, huku ikiona mada ya anguko la Babeli ikishuhudiwa na mashahidi wanne katika mstari unaowakilishwa na Danieli sura ya nne na ya tano.

Katika uhusiano wa mfano na antimfano wa Nebukadneza na Belshaza, tunapouhusisha na siku za mwisho, tunampata mnyama atokaye katika nchi akiwa katika hali yake ya kufanana na mwanakondoo, akiwakilishwa na Nebukadneza, na kisha, anaponena kama joka, tunamwona

Belshaza. Tunaona, katika uhusiano wa kinabii, pembe ya Kirepubliki inayoongozwa na Katiba ya Marekani ikiwakilishwa na Nebukadneza, na kupinduliwa kwa Katiba kukiwakilishwa na Belshaza. Tutaona pia Nebukadneza kama mwanawali mwenye busara na Belshaza kama mwanawali mpumbavu.

Tutaendelea na uchambuzi wetu wa sura ya nne na ya tano za Danieli katika makala ijayo.

Belshaza alikuwa amepewa fursa nyingi za kujua na kutenda mapenzi ya Mungu. Alikuwa ameona babu yake, Nebukadneza, akifukuzwa kutoka katika jamii ya watu. Alikuwa ameona akili ile ambayo yule mfalme mwenye kiburi alijisifia nayo ikiondolewa na yeye aliyeitoa. Alikuwa ameona mfalme akifukuzwa kutoka katika ufalme wake, na kufanywa mwenza wa wanyama wa kondeni. Lakini mapenzi ya Belshaza kwa burudani na kujitukuza yalifuta masomo ambayo hakupaswa kamwe kuyasahau; naye akatenda dhambi zilizofanana na zile zilizomletea Nebukadneza hukumu kali. Alipoteza fursa alizopewa kwa neema, akizembea kutumia nafasi zilizokuwa katika uwezo wake ili kuujua ukweli. 'Nifanye nini ili niokoke?' lilikuwa swali ambalo yule mfalme mkuu lakini mpumbavu alilipuuza kwa kutojali.

Hii ndiyo hatari ya vijana wa leo wasiojali na wasio waangalifu. Mkono wa Mungu utamwamsha mwenye dhambi kama ulivyomwamsha Belshazzar, lakini kwa wengi itakuwa kuchelewa mno kutubu.

Mtawala wa Babeli alikuwa na mali na heshima, na katika anasa zake za kiburi alijikweza dhidi ya Mungu wa mbingu na nchi. Alikuwa akitegemea mkono wake mwenyewe, bila kudhani kwamba yeyote angesubutu kusema, 'Kwa nini wafanya hivi?' Lakini mkono wa fumbo ulipochora herufi kwenye ukuta wa jumba lake, Belshaza akajawa na hofu na kunyamaza. Papo hapo akanyang'anywa kabisa nguvu zake na kunyenyekeshwa kama mtoto. Akatambua kwamba yuko chini ya rehema ya Yeye aliye mkuu kuliko Belshaza. Alikuwa akidhihaki vitu vitakatifu. Sasa dhamiri yake ikaamshwa. Akatambua kwamba alikuwa amepewa fursa ya kujua na kutenda mapenzi ya Mungu. Historia ya babu yake ilijitokeza mbele yake kwa uwazi kama maandishi yale ukutani. Bible Echo, 25 Aprili 1898.